

ภาคผนวก

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

เอกสารหลักในการศึกษาอินดูตันตระ

1. Tantra Vidya

หนังสือเล่มนี้มีเนื้อหาเกี่ยวกับแนวคิดหลักของตันตระ โดยเฉพาะโยคะตันตระ ซึ่งมีพื้นฐานความคิดวางอยู่บนหลักคำสอนที่มีมาแต่โบราณในเรื่องความสอดคล้องกันระหว่างมนุษย์และจักรวาล โดยพิจารณาว่ามนุษย์เป็นดังจุลจักรวาลที่ถอดแบบมาจากมหจักรวาล ฉะนั้น แก่นแท้ของสรรพสิ่งทั้งหลายจึงประกอบด้วยโครงสร้างพื้นฐานเดียวกัน กล่าวได้ว่า “ส่วนหนึ่งของทั้งหมด” เป็นที่เข้าใจ ณ เวลาเดียวกันก็คือ “ทั้งหมดที่เป็นบางส่วน” และทั้งหมดของบางส่วนก็ถูกอ้างอิงโดยโยคะตันตระ

Kundalini-sakti แสดงถึงการนอนหลับในรูปแบบของงูที่ขดเป็นวง อันเป็นช่วงที่หยุดพักและม้วนไปด้วยกัน จักรวาลที่ยิ่งใหญ่มี Kundalini-sakti อยู่เช่นเดียวกับมนุษย์ทุกคน การดำรงอยู่ที่ไม่เคลื่อนไหว เช่นดังสภาพที่กำลังหลับของ Kundalini-sakti คือ เงื่อนงายที่ตึงไว้ก่อนสำหรับข้อเท็จจริงซึ่งมนุษย์สามารถคงไว้ซึ่งจิตสำนึกทั่วไปของเขาในโลกแห่งสสารที่หยาบหนานี้ วิธีแห่งโยคะตันตระจะทำให้ Kundalini-sakti ตื่นตัวไปสู่จิตสำนึกของผู้ที่มีจิตใจก้าวหน้าแบบโยคะ ซึ่งจะช่วยให้จิตสำนึกของเขาสามารถขยายกว้างอย่างยิ่งใหญ่

อีกทั้ง สาระสำคัญที่เป็นศูนย์กลางของการสอนตันตระ คือ ประเด็นปัญหาเรื่องมูลเหตุทางภววิทยาเกี่ยวกับพัฒนาการของโลก ซึ่งคำตอบของคำถามนี้ไม่ใช่ศิวะที่เป็นมูลเหตุ เพราะว่าเขา คือ สัต (Being) ที่หยุดนิ่งและไม่มีขอบเขตจึงสามารถเป็นเพียงพื้นฐานของ “ความจริงสัมบูรณ์” ฉะนั้น ศิวะไม่ใช่ผู้สร้างจักรวาล แต่คือ สักติ ซึ่งถูกพิจารณาว่าเป็นแหล่งกำเนิดของโลก สักติแสดงถึงพลัง เธอเป็นพลังที่สร้างสรรค์ของพระเจ้า (ศิวะ) และเป็นภาพแทนความเป็นหญิงของเขา สักติคือ พลังแห่งการสร้างสรรค์ที่กำลังเคลื่อนไหว ขณะที่ศิวะยังยืนกรานในการหยุดนิ่งของเขา อย่างไรก็ตาม ศิวะและสักติ คือ พื้นฐานที่เป็นหนึ่งในการสร้างสรรค์และกระบวนการจัดการ ซึ่งโดยส่วนลึกแก่นแท้ของสักตินั้นเป็นเช่นเดียวกับศิวะดุจดั่งสิ่งเดียวกัน ทั้งนี้ ส่วนสำคัญของจักรวาลวิทยาตันตระคือ คำสอนของหลักพื้นฐานบนกระบวนการของการพึ่งพาในการสร้างสรรค์

พลังหรืออำนาจของพระเจ้าถูกรับรู้ภายใต้ชื่อของ ศักติ และเมื่อพระเจ้าถูกเข้าใจในแง่มุมของศักตินั้นจะถูกเรียกว่า มายาศักติ กิจกรรมที่เฉพาะเจาะจงของเธอ คือ การปกปิดกำบังการปรากฏตัวของพระเจ้า หรือการทำให้แสงสว่างของพระเจ้ามืดมิด ซึ่งแนวคิดเรื่องแสงสว่างในตันตระเชื่อมต่อกับความรู้ ไม่ว่าจะในความหมายเชิงสัญลักษณ์หรือความเป็นจริง แสงสว่างได้ทำให้บางสิ่งบางอย่างกระจางซัดมองเห็นได้เสมอ เช่น ที่ใดที่เกี่ยวข้องกับแสงสว่างแห่งพระเจ้านั้นหมายความว่าถึงความรู้แห่งพระเจ้า มายาศักติทำให้แสงสว่างดั้งเดิมแห่งพระเจ้าย่อมมืดมนลงก่อให้เกิดอวิชชา หรือความไม่รู้ ขึ้นอย่างขาดไม่ได้ ดังนั้น มายาศักติ จึงถูกเรียกว่า อวิชชาศักติ และด้วยวิธีนี้ได้นำคนๆหนึ่งไปไกลจากแสงสว่างแห่งพระเจ้า อีกทั้ง เธอเป็นรากฐานแห่งสสารทั้งหมดและข้อผูกมัดในการยึดติดสสาร ขณะเดียวกัน ศักติ คือ ผู้นำทางไปยังแสงสว่างอันสูงสุด ไปยังความรู้แห่งพระเจ้าสูงสุด ในแง่นี้ศักติถูกกำหนดว่าเป็นวิद्याศักติ หรือจิตศักติ ผู้บูชาศักติและโดยเฉพาะ โยคะตันตระนั้นจะยึดถือหลักคำสอนนี้

ในความหมายของตันตระความเป็นมนุษย์เป็นดัง “ภาพลักษณ์และการอุปมาอุปไมยของพระเจ้า” ซึ่งมีพื้นฐานความสามารถ พลังทางร่างกายและจิตใจเช่นเดียวกับบิดาผู้เป็นพระเจ้าของมนุษย์ มนุษย์สามารถกล่าวมันตระและสร้างสรรค์โลก ซึ่งแน่นอนว่านั่นสำหรับจุดประสงค์ที่เขาจะต้องเป็นมนุษย์ที่แท้จริง แต่มนุษย์ทุกวันนี้ยังคงเป็น “พสุ” หรือ “สัตว์ที่ถูกบังคับ” จึงไม่สามารถคิดหรือพูดเหมือนมนุษย์ ตันตระจะชี้แนะ วิธีแห่งการปฏิบัติไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่แท้จริง การกระทำ การพูด และการคิดของมนุษย์ถูกทำให้บริสุทธิ์ ถูกเปลี่ยนแปลงผ่านพิธีกรรมและขั้นตอนที่ค่อยเป็นค่อยไปของโยคะ ในบริบทของการฝึกฝนทางจิตวิญญาณนี้มันตรวิद्याจึงได้บังเกิดขึ้น

2. Introduction to Tantra Sastra

หนังสือเล่มนี้กล่าวถึงแนวคิดสำคัญของฮินดูตันตระ ซึ่งเป็นการปูพื้นฐานทางความคิดเกี่ยวกับฮินดูตันตระให้ผู้ศึกษาได้เข้าใจในหลักการเบื้องต้นอย่างคร่าวๆ โดยจะกล่าวถึงในประเด็นหลักๆ เช่น ศิวะและศักติ คุณะ วรรณะ อาศรม จุลจักรวาลและมหาจักรวาล กุรุและศิษย์ วิธีปฏิบัติและการบูชา เป็นต้น ประเด็นต่างๆทำให้ได้รู้ถึงแนวคิดพื้นฐานที่จะเป็นหลักการเพื่อนำไปสู่วิถีปฏิบัติในแบบฮินดูตันตระ นอกจากนี้ยังมีเนื้อหาเกี่ยวกับคุณลักษณะที่สำคัญของคุรุและศิษย์ รวมถึง

กฎเกณฑ์ ข้อปฏิบัติ และพิธีกรรมในทางลัทธิ ซึ่งข้อมูลเหล่านี้เป็นเรื่องที่ผู้ปฏิบัติควรจะต้องรู้ ส่วนการอธิบายแนวคิดโดยละเอียดนั้นจะกล่าวถึงใน Principles of Tantra part 1-2

3. Principles of Tantra part 1-2

หนังสือสองเล่มนี้เกี่ยวกับแนวคิดและหลักการของฮินดูตันตระ ซึ่งเนื้อหาจะมีการขยายความเพิ่มเติมในรายละเอียดเกี่ยวกับประเด็นต่างๆ ที่ได้มีการกล่าวไว้ใน Introduction to Tantra Sastra โดยเป็นการเรียบเรียงจากคัมภีร์ตันตระ ซึ่งเป็นคัมภีร์แห่งการปฏิบัติและมนตร์ที่สำคัญมีอยู่ 64 เล่ม ทั้งนี้ ผู้เขียนได้กล่าวถึงการศึกษาคัมภีร์ตันตระว่าค่อนข้างจะเป็นเรื่องยาก เนื่องจากลักษณะที่ไม่ครบถ้วนของคัมภีร์ และต้นฉบับที่หาได้ไม่มากนัก รวมถึงหลักการที่ลึกลับและคำศัพท์เฉพาะมากมาย ทำให้ไม่สามารถเข้าใจได้โดยหลักไวยากรณ์และพจนานุกรมภาษาสันสกฤตเพียงอย่างเดียว ฉะนั้น ในการเรียนรู้วิถีปฏิบัติแบบฮินดูตันตระจะต้องศึกษาจากคัมภีร์ตันตระ พร้อมๆ กับการถ่ายทอดความรู้จากครูด้วยจาริตมุขปาฐะ อีกทั้ง สิ่งหนึ่งที่เราจะต้องทำความเข้าใจก่อน คือ ตันตระศาสตร์เป็นศาสตร์บริสุทธิที่ถือกำเนิดขึ้นเอง ไม่มีผู้ใดผลิตขึ้น (Self-manifested) มนุษย์ไม่ใช่ผู้แต่ง เนื่องจากมนุษย์เป็นบ่อเกิดของความผิดพลาด ดังนั้น มนุษย์จึงไม่มีวันที่จะรจนาคัมภีร์ที่บริสุทธิหมดจดนี้ขึ้นได้อย่างแน่นอน

วิถีปฏิบัติและหลักการของฮินดูตันตระมีคุณค่าในตัวเอง รวมทั้งหลักการทางปรัชญาที่ลึกซึ้งและพิธีกรรมที่น่ายศรัย สำหรับฮินดูตันตระพิธีกรรม คือ สิ่งที่ทำเป็นแต่จะต้องประกอบไปด้วยความจริงใจและความรู้ที่เพิ่มขึ้น ซึ่งพิธีในการเริ่มต้นวิถีปฏิบัติแบบฮินดูตันตระ คือ กุญแจที่จะไขไปสู่ข้อปฏิบัติและพิธีกรรมต่างๆ ทั้งนี้ คัมภีร์ตันตระมีข้อแตกต่างที่ชัดเจนกับคัมภีร์อื่นๆ นั่นคือ ข้อปฏิบัติในคัมภีร์สามารถปฏิบัติได้กับทุกคนโดยปราศจากการแบ่งแยกทางเชื้อชาติ ชนชั้น หรือเพศ และแม้แต่กลุ่มจันทาล อีกทั้งยังเป็นอิสระจากการกีดกันของพระเวท

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล นางสาว ภัทราพร ไพศาลสุวรรณ

วัน-เดือน-ปี-เกิด วันที่ 17 ธันวาคม พ.ศ. 2526

สถานที่เกิด จังหวัด เชียงใหม่

ประวัติการศึกษา ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาประวัติศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พ.ศ. 2549

ทุนวิจัย ทุนสนับสนุนงานวิจัยบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ปีการศึกษา 2553

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved